

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Roman Sądej (sprawozdawca)

w sprawie **P. K.**

skazanego z art. 197 § 3 pkt 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 22 września 2016 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania

prawomocnie zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 29 grudnia 2015 r., sygn. akt II AKa (...),

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w T. z dnia 25 sierpnia 2015 r., sygn. akt II

K (...),

na podstawie art. 544 § 3 k.p.k. i art. 639 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić wniosek;

2. obciążyć wnioskodawcę kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w T. z dnia 25 sierpnia 2015r. P. K. został uznany za winnego popełnienia czynu wyczerpującego znamiona art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w zb. z art. 200 § 1 k.k. i art. 202 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., art. 12 k.k. oraz art. 4 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 12 lat pozbawienia wolności; nadto orzeczono środki karne oraz zadośćuczynienie na rzecz pokrzywdzonej.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego oraz prokuratora, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 29 grudnia 2015r. zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że z kwalifikacji prawnej przypisanego oskarżonemu czynu wyeliminował art. 200 § 1 k.k., podwyższył okresy orzeczonych środków karnych, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2016r. została oddalona kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego.

W dniu 6 czerwca 2016r. obrońca P. K. sporządził wniosek o wznowienie postępowania w tej sprawie, „ze względu na ujawnienie nowych faktów” (data wpływu – 4 lipca 2016r.). Powołując podstawę wznowieniową określoną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. b) k.p.k., obrońca wniósł o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonego powyżej przedstawionymi wyrokami oraz o uchylenie tych wyroków i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Wniósł również o przeprowadzenie dowodów z dwóch zaświadczeń lekarskich (z dnia 14 oraz 25 stycznia 2016r.), wyników badań elektroencefalograficznych z dnia 24 sierpnia 2010r. oraz z dnia 13 września 2010r.

W krótkim uzasadnieniu wniosku obrońca wskazał, że po zakończonym postępowaniu apelacyjnym uzyskał od rodziny skazanego informacje o jego leczeniu psychiatrycznym w latach 2013 – 2014 oraz o dwukrotnych urazach głowy w dzieciństwie, które to informacje nie były znane Sądom obu instancji, a nie posiadali ich również biegli opiniujący w zakresie stanu psychicznego P. K. Powołane nowe dowody, zdaniem autora wniosku, „bez wątplenia wykazują, że wskazane wyroki mogą być błędne”.

Pismem procesowym z dnia 18 lipca 2016r. obrońca uzupełnił wniosek, przedstawiając prywatną opinię psychiatryczno – lekarską z dnia 16 lipca 2016r., w konkluzji której lekarz psychiatra stwierdził, że po zapoznaniu się z opiniami psychiatryczną, psychologiczną i seksuologiczną wydanymi w sprawie oraz dokumentami przedłożonymi przez „badanego P. K.” (wskazanymi we wniosku dokumentami medycznymi), „nie może wykluczyć zmian w obrębie CUN, które wpływałyby na zachowanie podejrzanego ... (który) powinien być poddany specjalistycznym badaniom CUN ... oraz obserwacji sądowo- psychiatrycznej ...”

W pisemnej odpowiedzi na wniosek o wznowienie postępowania prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o jego oddalenie. Szczegółowo uzasadniając swoje stanowisko, oskarżyciel zakwestionował zasadność uznania, że wnioskodawca przedstawił nowe fakty lub dowody, które podważałyby domniemanie prawidłowości prawomocnego skazania P. K..

Obrońca skazanego w piśmie z dnia 14 września 2016r. odniósł się do argumentacji zawartej w odpowiedzi prokuratora Prokuratury Krajowej, uznając ją za bezzasadną i podtrzymując stanowisko wyrażone we wniosku o wznowienie postępowania, wniósł o jego uwzględnienie.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek obrońcy P. K. był bezzasadny i to w stopniu oczywistym, czego w żadnej mierze nie zmieniła replika odnosząca się do pisemnej odpowiedzi oskarżyciela publicznego, nie wykraczająca poza dotychczasową argumentację.

Od strony formalnej, co trafnie dostrzegł już prokurator, a co bez komentarza pozostawiono w replice, autor wniosku w ogóle nie wskazał, na którą spośród trzech przesłanek wymienionych w art. 540 § 1 pkt 2 lit. b) k.p.k. się powołuje. Domyślać się zatem trzeba, że wniosek oparty został na tej przesłance, iż przy skazaniu P.K. „nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary”, jako że tylko ta harmonizuje z treścią uzasadnienia wniosku. Tyle tylko, że ta przesłanka dotyczy okoliczności **zobowiązujących** do nadzwyczajnego złagodzenia kary (por. postanowienia SN z dnia 28 października 2003r., III KO 25/03; z dnia 15 stycznia 2010r., V KO 82/09 czy z dnia 12 marca 2008r., II KO 24/07). Uprawdopodobnienie zatem, że dotychczasowa opinia sądowo – psychiatryczna, przyjmująca pełną poczytalność skazanego, dotknięta jest pewnymi brakami, nie może skutkować wznowieniem postępowania. Wszak stwierdzenie znacznego ograniczenia poczytalności w rozumieniu art. 31 § 2 k.k., stwarza „jedynie” możliwość, a nie obowiązek nadzwyczajnego złagodzenia kary. W swej replice nawet obrońca nie sugerował możliwości wystąpienia u skazanego stanu zniesionej poczytalności (art. 31 § 1 k.k.), z którym związana jest przecież inna podstawa wznowieniowa, określona w art. 540 §1 pkt 2 lit. a) k.p.k., na którą skarżący w ogóle się nie powoływał. Wywodził jedynie, iż „w przypadku

ograniczenia zdolności w stopniu znacznym oczywistym jest, że wina nie zostaje wyłączona; stan taki natomiast zmniejsza jej stopień”.

Zatem już z tych względów wnioszek obrońcy P. K. na uwzględnienie nie zasługiwał.

Niemniej jednak, trzeba również stwierdzić, że i od strony merytorycznej przedstawiona przez obrońcę dokumentacja medyczna w żadnej mierze wniosków dotychczasowych opinii o poczytalności podważyć nie mogła. Wszak uzyskane w tej sprawie opinie sądowo – psychiatryczna (k.516-518) oraz sądowo – seksuologiczno psychologiczna (k.519-526), wraz ze szczegółowymi wypowiedziami biegłych w toku rozprawy w dniu 19 sierpnia 2015r. (k.768-771), w sposób jednoznaczny wykazały brak jakichkolwiek podstaw do kwestionowania poczytalności P. K.. Co istotne, skazany zarówno biegłym z zakresu psychiatrii (k.516), jak i psychologii oraz seksuologii (k.521), wprost mówił o dwukrotnych wizytach u specjalisty psychiatrii, które wiązał „ze sprawą” oraz z „kłopotami w zasypianiu”. Biegli zatem, wydający dotychczasowe opinie, okoliczności te znali, a wobec kategoryczności wniosków wynikających z przeprowadzonych przez siebie badań, nie widzieli potrzeby dalszego ich poszerzania (k.771).

Zaakcentować nadto należy ustalony w postępowaniu głównym sposób działania skazanego – w drodze podstępów i intelektualnego wieloletniego przekonywania pokrzywdzonej o korzystności opisanych zachowań dla jej rozwoju i przygotowania do roli kobiety. Warto też wskazać na wynikające wprost z wyjaśnień P. K. moralne skrupuły, których miał doznawać po zbliżeniach z pokrzywdzoną (k.61v). Zatem także te elementy, związane wszak ze stroną podmiotową działania skazanego, wyraźnie dowodzą pełnej intelektualnej kontroli skazanego nad swoim postępowaniem *tempore criminis*.

W konsekwencji należy uznać, że również przedłożona przez obrońcę opinia lekarza psychiatrii, iż „nie może wykluczyć” zmian w obrębie CUN P. K. oraz że powinien zostać on poddany obserwacji sądowo – psychiatrycznej, jako bazująca wyłącznie na dokumentach przedłożonych wraz z wnioskiem o wznowienie postępowania, za przekonującą, a w szczególności podważającą dotychczasowe ustalenia w omawianej materii, uznana być nie mogła.

W tym stanie sprawy Sąd Najwyższy wniosek obrońcy P. K. o wznowienie postępowania oddalił, obciążając wnioskodawcę kosztami procesu za postępowanie wznowieniowe (art. 639 k.p.k.).

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 22 września
2016r.

Sąd Najwyższy w składzie: